

Audit a auditor v České republice a v Evropě

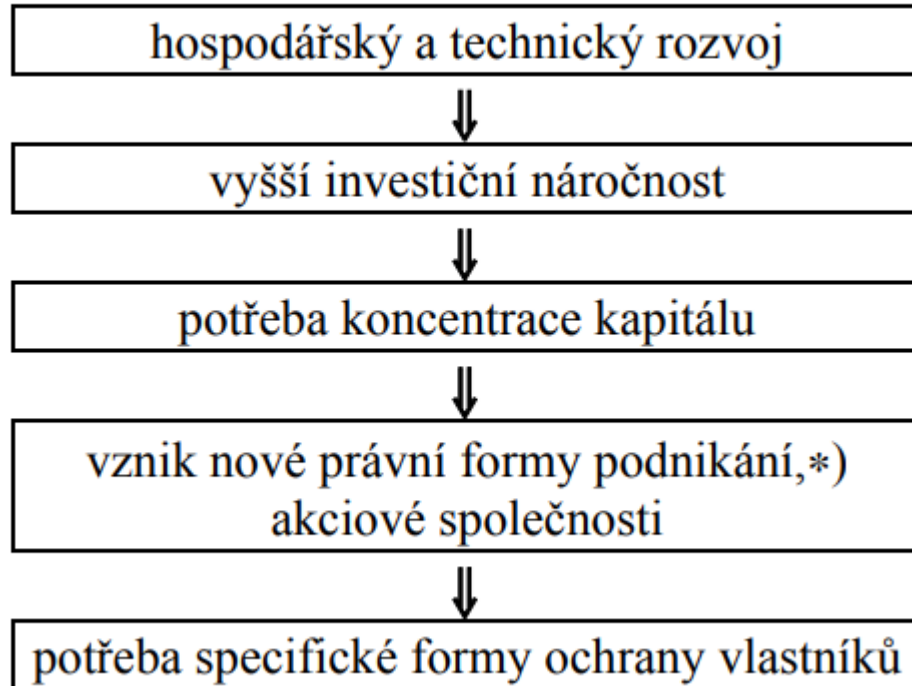
**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Přednáška č. 2

Stručný nástin historického vývoje

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNĚ

Stručný nástin historického vývoje v Anglii

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KÁRVINĚ

- První akciovou společností byla Východoindická společnost založená v roce 1602, tedy mnohem dříve, než je datována průmyslová revoluce 1770 – 1830
 - První ustanovení o „auditorech“ ve Velké Británii – zákon o akciových společnostech z roku 1844 (Companies Act 1844)
 - V roce 1990 povinně vyžadován audit - nemusí být profesionálně vzdělaná osoba
 - Rok 1948 vymezil a definoval auditorovy povinnosti a určil auditorské činnosti pouze profesně kvalifikovaným osobám
 - Rok 1971 Statements of Standard Accounting Practice vrchol pojetí "true and fair view,,
 - Rok 1981 Companies Act 1981 - vyčlenění určitých společností z povinnosti "plného auditu"
-

Stručný nástin historického vývoje v ČR

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KÁRVINĚ

- Počátek auditu v roce 1989 - vyhláška MF č. 63/89 Sb. o ověřovateli (auditorech) a jejich činnosti, nahrazena zákonem č. 524/92 Sb. o auditorech a Komoře auditorů České republiky
 - Zákon č. 254/2000 Sb., o auditorech
 - S účinností od 14. 4. 2009 - Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech
-

Obecná definice auditu

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Audit je systematický proces objektivního získávání a vyhodnocování důkazů, týkajících se informací o ekonomických činnostech a událostech, s cílem zjistit míru souladu mezi těmito informacemi a stanovenými kritérii a sdělit výsledky zainteresovaným zájemcům

(American Institute of Certified Public Accountants)

Obecná definice auditu

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Základní cíl auditu - zvýšení věrohodnosti účetních informací společností, které povinně zveřejňují účetní závěrky a výroční zprávy
 - Druhotný cíl auditu - morální a preventivní působení proti vzniku chyb a podvodů
 - Audit posun od "správný a bezchybný" k "pravdivý a věrný"
-

Vymezení právního rámce

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNĚ

- Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech - účinnost od 14. 4. 2009
 - Hlavní principy přijaté právní úpravy - uvést do souladu českou právní úpravu se směrnicí 2006/43/ES ze dne 17. 5. 2006 o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek:
 - zachování v co nejvyšší možné míře stávající regulaci auditorské profese
 - nový orgán veřejného dohledu - Rada pro veřejný dohled nad auditem
 - vymezení subjektů veřejného zájmu
 - specifikace systému kontroly kvality
 - povinné používání mezinárodních auditorských standardů
 - mezinárodní spolupráce s orgány veřejného dohledu v rámci Evropské unie a ve třetích zemích
-

Úprava auditu v Evropě a v České republice

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

EVROPA

- Osmá směrnice Rady 84/253/EHS - o schvalování osob pověřených prováděním povinného auditu účetních (1984) - požadavky na odbornost a způsobilost potenciálních kandidátů do auditorské profese, systém profesních zkoušek, dodržení profesní etiky a státní registrace auditorů
- Zelená kniha 1996
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES12
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014 – odezva na světovou krizi v r. 2008

<https://www.kacr.cz/evropske-predpisy2>

Úprava auditu v Evropě a v České republice

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KÁRVINĚ

ČR

- Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech
<https://www.kacr.cz/zakon-o-auditorech1>
 - Auditorské standardy - od r. 2005 na území České republiky používány Mezinárodní auditorské a další související standardy vydávané IAASB (*International Auditing and Assurance Standards Board*)
<https://www.kacr.cz/aktualni-auditorske-standardy>
 - Vnitřními předpisy Komory auditorů České republiky www.kacr.cz
-

Povinný audit

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNĚ

- Předmětem povinného auditu je účetní závěrka, rozsah určen zákonem č. 563/1991 Sb. o účetnictví a záležitosti na velikosti účetní jednotky
- Klasifikace účetních jednotek:

Zařazení	Aktiva brutto (Kč)	Roční čistý obrat (Kč)	Průměrný počet zaměstnanců	Minimální počet překročených kritérií
Mikro	9 000 000	18 000 000	10	1
Malá	100 000 000	200 000 000	50	1
Střední	500 000 000	1 000 000 000	250	1
Velká	500 000 000	1 000 000 000	250	2

Povinný audit

- Povinnými součástmi účetní závěrky velkých a středních účetních jednotek jsou:
 - Rozvaha;
 - Výkaz zisku a ztráty;
 - Výkaz změn vlastního kapitálu;
 - Přehled o peněžních tocích;
 - Výroční zpráva;
 - Příloha k účetní závěrce
 - Malé a mikro účetní jednotky mají povinnost sestavovat pouze rozvahu, výkaz zisku a ztráty a přílohu
-

Povinný audit

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNĚ

- Zákon o účetnictví stanovuje, že povinnému auditu podléhají vždy velké, střední a konsolidující účetní jednotky.
- Malé jednotky platí uvedené následující hraniční hodnoty:

Brutto hodnota aktiv 40 000 000 Kč

Roční čistý obrat 80 000 000 Kč

Průměrný počet zaměstnanců 250

- Pokud je malá účetní jednotka zároveň akciovou společností nebo svěřenským fondem => překročení alespoň jednu hodnotu během dvou po sobě jdoucích účetních období
 - Ostatní malé jednotky => překročení alespoň dvou z uvedených hodnot.
-

Povinný audit

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Mimo výše označených případů podléhá povinnému auditu celá řada dalších subjektů, kterým je tato povinnost uložena zvláštním právním předpisem - např. emitenti kotovaných cenných papírů, finanční instituce a pojišťovny, nadace apod.

Postavení auditora a požadavky na kvalifikaci

AUDITORSKÉ OPRÁVNĚNÍ – fyzická osoba

Podle §2 zákona o auditorech je statutárním auditorem “...fyzická osoba, které bylo Komorou vydáno rozhodnutí o oprávnění provádět auditorskou činnost“

Kandidát na získání auditorského oprávnění by měl vyhovovat několika kritériím

- Získat vysokoškolské vzdělání alespoň v rámci bakalářského studijního programu;
 - Být svépřírodným a bezúhonným;
 - Absolvovat tříletou praxi na pozici asistenta auditora;
 - Složit auditorskou zkoušku; nově ESG zkouška
 - Vypořádat všechny závazky vůči daňovým orgánům;
 - Složit auditorský slib;
-

Postavení auditora a požadavky na kvalifikaci

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

AUDITORSKÉ OPRÁVNĚNÍ – právnické osoby

- Auditorské oprávnění může získat obchodní společnost, která splňuje následující požadavky:
 - Bezúhonnost, a to jak společnosti samotné, tak i členů jejího řídicího orgánu;
 - Statutární auditoři nebo auditorské společnosti tvoří většinu jejího řídicího orgánu;
 - Statutární auditoři nebo auditorské společnosti ovládají většinu hlasovacích práv;
 - Fyzické osoby, které jménem společnosti uskutečňují povinný audit, mají auditorské oprávnění;
 - Není v úpadku;
 - Neuskutečňuje činnost mající znaky podnikání;
 - Všechny závazky vůči daňovým orgánům jsou vypořádané
-

Postavení auditora a požadavky na kvalifikaci

ASISTENT AUDITORA

-fyzická osoba zapsaná v seznamu asistentů auditora

Komora zapíše na žádost do seznamu asistentů auditora fyzickou osobu, která:

- je způsobilá k právním úkonům
 - je bezúhonná
 - získala vzdělání, které je potřebné pro přijetí na vysokou školu, nebo rovnocenné vzdělání
-

Auditorská zkouška

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Min. tříletá praxe jako asistent auditora
 - Nejpozději do 5 let ode dne konání první dílčí části
 - Zkušební komise složená ze statutárních auditorů a dalších odborníků z ekonomické a právní teorie a praxe jmenovaných a odvolávaných Radou
 - Písemné (dílčí) části – 12 zkoušek
-

Auditorská zkouška

Písenné (dílčí) části

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- 1) Zdanění
 - 2) Právo v podnikání
 - 3) Auditing I
 - 4) Finanční účetnictví
 - 5) Auditing II
 - 6) Účetnictví a audit neziskových organizací a finančních institucí
 - 7) Podnikové finance
 - 8) Informační technologie a statistika
 - 9) Účetnictví a audit komplexních transakcí
 - 10) Manažerské účetnictví
 - 11) Konsolidovaná účetní závěrka a její audit
 - 12) ESG (nová zkouška od 1. 1. 2025)
-

Komora auditorů

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Zřízena v r. 1993 jako právnická osoba v souladu se zákonem České národní rady č.524/1992 o auditorech a o Komoře auditorů České republiky. Členství v Komoře je povinné pro všechny statutární auditory
 - Komora je plně financována svými členy prostřednictvím systému ročních příspěvků – fixní část hradí individuální auditoři ve výši 2900,- Kč a auditorské společnosti ve výši 15 000 Kč, - ročně, pohyblivá částka 0,45 % z celkových ročních příjmů za provádění auditorské činnosti
 - www.kacr.cz
-

Komora auditorů

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Hlavní orgány Komory jsou vyjmenovány v hlavě V Zákona o Auditorech.

- Jsou to

- Sněm,
 - Výkonný výbor,
 - Dozorčí komise
 - Kárná komise
-

Komora auditorů - sněm

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Sněm je nejvyšším orgánem Komory
 - Svolává se minimálně jednou za dva roky, ale může dojít i k mimořádnému svolání, pokud o to požádá alespoň jedna třetina statutárních auditorů nebo Dozorčí komise. Kromě statutárních auditorů se Sněmu mohou zúčastnit i asistenti auditora, avšak nedisponují hlasovacími právy.
 - Hlavními funkcemi Sněmu jsou zejména schvalování vnitřních předpisů Komory a volba členů do jejích orgánů.
 - Fungování Sněmu je upraveno vnitřními předpisy – jednacím a volebním řádem
-

Komora auditorů – výkoný výbor

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Výkoný výbor je výkoným orgánem Komory
 - Skládá se ze čtrnácti členů a v jeho čele stojí prezident Komory (Ladislav Mejzlík).
 - Zákon o auditorech uvádí, že funkcemi výkoného výboru jsou ty, které ze zákona nepřísluší ostatním orgánům. Jsou to zejména činnosti spojené se zabezpečením plynulého fungování Komory, např. příprava jednacího programu Sněmu, spravování majetku Komory a dohled nad její vzdělávací činností, informování členů Komory o různých profesních záležitostech apod.
 - Vnitřním předpisem upravujícím fungování výkoného výboru je Statut
-

Komora auditorů – dozorčí komise

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Dozorčí komise plní funkci kontrolního orgánu.
 - Skládá se ze šesti členů a výsledky své práce je povinna prezentovat výkonnému výboru a Radě pro veřejný dohled alespoň každých šest měsíců.
 - Funkcemi dozorčí komise jsou zejména kontrola kvality auditorské činnosti (ale pouze u auditorů, kteří neuskutečňují audit subjektů veřejného zájmu), kontrola dodržování právních předpisů členy Komory a také kontrola plnění usnesení sněmu.
 - Vnitřním předpisem upravujícím činnost dozorčí komise je dozorčí řád.
-

Komora auditorů – kárná komise

- Kárná komise je kárným orgánem.
 - Skládá se ze čtyř členů.
 - Zabývá se vyšetřováním případů porušení právních předpisů členy Komory.
 - Musí oznamovat Radě pro veřejný dohled o své činnosti každých šest měsíců a každé tři měsíce sdělovat Radě informaci o uložených disciplinárních opatřeních.
 - Při výkonu svých funkcí se řídí kárným řádem
-

Komora auditorů – rada pro veřejný dohled nad auditem

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Působí od r. 2009 a byla zřízena jako příslušný orgán v souladu s požadavky Směrnice na vybudování celoevropského systému veřejného dohledu nad auditorskou profesí.
- Organizační struktura Rady a vymezení jejích pravomocí je věnována hlava VI Zákon o auditorech.
- Hlavním cílem působnosti Rady je “... zvýšení transparentnosti, komfortu a především důvěry klientů v kvalitu auditorských služeb.
- Orgány Rady – prezidium, disciplinární výbor, kontrolní výbor
- Poradní komise - V souladu s § 38a je Rada pro výkon svých funkcí oprávněna zřizovat poradní komise. V současné době existují čtyři komise -

Komora auditorů – rada pro veřejný dohled nad auditem

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- V souladu s § 38a je Rada pro výkon svých funkcí oprávněna zřizovat poradní komise.
- V současné době existují čtyři komise –

Komise pro spolupráci a koordinaci v oblasti auditu

Komise pro kontrolu kvality a disciplinární řízení

Komise pro koordinaci vzdělávání a profesní zkoušky

Komise kontroly hospodaření

Etický kodex

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Kodex se zabývá základními pravidly, které by auditoři měli při výkonu své profese dodržovat
 - Několikrát novelizován, avšak změny byly pouze drobné a neovlivňovaly jeho podstatné části
 - Skládá se ze dvou oddílů. První oddíl je věnován určení obecných norem profesního chování auditorů a vymezení fundamentálních principů, které auditoři musí dodržovat během vykonávání svých profesních povinností.
-

Etický kodex

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Fundamentální principy jsou analogické principům popsaným v Etickém kodexu IFAC:

- Poctivost;
- Nezávislost;
- Nestrannost;
- Profesní kompetence a náležitá péče;
- Dodržení auditorského tajemství
- Dodržení relevantních legislativních požadavků (zejména Mezinárodních auditorských standardů)

-Aktuální znění:

<https://www.kacr.cz/file/7541/eticky-kodex-2023-cz-web.pdf>

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Děkuji za pozornost
